

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsa leta 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštne-branilniški račun št. 841.652.

TELEFON št. 1187.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Krvavi dogodki na Reki.

Iz reškega „Novega lista“ posnemljemo: Češki in dalmatinski Sokoli so prisli na Reko ob 10. uri zvečer s posebnim vlakom. Pričakovano jih je na tisoče ljudi in pozdravljalo glasni vskliki. Čitava masa se je pomikala pešje od kolodvora (z zaviti zastavami) po „Corso Deak“ proti parabrodu. Šli so po 20 do 30 v vrsti, ker drugače se ni moglo. Naenkrat se je začelo zvižganje, a na to se je pojavila v masi ena mala zastavica. Policija se je zagnala, da bi iztrgala zastavo in jo raztrgala. Največa laž pa je (in to je tržaški „Piccolo“ še posebno razkričeval z lahko umljivo tendencijo), da so Sokoli vsklikali proti Madjarom. Sokoli sploh niso nobenega provocirali. Pri Žabici je začelo padati kamenje med ljudij in je bil takoj ranjen eden Sokolov na glavi. Čim dalje se je pomikala masa, tem huje je postajalo zvižganje. V ulici Aleksandrina so metali z oken na Sokole vodo in — gnjusobo, a z ulice so metali kamenje. To je seveda množico še bolj ogorčilo. Na Corso so hoteli redarji zopet iztrgati ono zastavico. Med njimi, ki so junaški branili zastavico, je bil tudi brat glavnega urednika reškega „Novega lista“, Jakob Supilo. Tega so redarji težko ranili s sabljami, da se je na mestu zgrudil na tla in so ga morali odnesti v bolnišnico. Iz kavarn Evropa so začeli metati na množico steklenice, krožnike in kar jim je prišlo pod roko. Tu so Sokoli in drugi izgubili potrpljenje in so udrli v kavarno, ki so jo devastirali. Policija je razgnala množico. Ob tej priliki sta bila zopet ranjena dva človeka. Navstala je velikanska zmešnjava, a ko je masa Sokolov in njih spremljevalcev došla do Adamovičevega pomola in je bila hkratu napadena, pal je tudi strel iz revolverja. Množica se je raztekla, a Sokoli so se ukrcali na parabrod. Od teh je bila trojica aretovana. Med tem je prišlo tudi vojaštvo. Ko je parnik Sokoli odplul, so se Italijani razšli po mestu na demonstracije proti Hrvatom. Razbijali so pred Čitaonico, gostilno pri Tirolcu, a potem so naskočili uredništvo „Novega lista“ in bi bili vse razbili, da ni osonje hitro zaprlo tehških raznih vrat. Uredništvo in tiskarsko osonje se je oborožilo železnimi motikami in težkimi ključi mašine. Na to so Italijani navali na kavarno in so tudi tu vse razbili.

V bolnišnici so štirje ranjenci: en Mostarec, Jakob Supilo (zelo težko ranjen), neki Sokol in nekdo drugi, ki mu „Novi list“ ne ve imena.

Karakteristično luč meče na vedenje Italijanov dejstvo, da so udarili po glavi tudi neko češko gospo samo zato, ker je vskliknila: Živeli Hrvati! Lahko ranjenih je kakih 40 oseb, Hrvatov in Italijanov.

Sokolsko slavlje v Zagrebu.

Mesto Praga Strossmayerju.

Odposlanstvo mesta Prage z županom dr. om Grošem na čelu, je okitilo poprsje

hrvatskega mecena biskupa Josipa Jurija Strossmayerja v jugoslovanski akademiji s prekrasnim vencem z rdeče belimi trakovi in z napisom: „Velikemu Slovani“ odposlanstvo mesta Praga 4./IX 1906.

Bolgari Strossmayerju.

V torek zjutraj so bolgarski „Junaki“ izvršili ganljiv čin pietete nasproti hrvatskemu narodnemu velikanu Strossmayerju, ki je — kakor znano — podpiral bolgarsko književnost ter je z darežljivo roko omogočil izdaje zbirke njihovih narodnih pesmi. Odičili so poprsje škoforo v palači jugoslovanske akademije.

Štajarski Slovenci na grobu Stanka Vraza.

— Ob priliki vsesokolskega zleta v Zagrebu minolo nedeljo in ponedeljek je „Murski Sokol“ obiskal grob velikega hrvatskega pesnika Stanka Vraza in položil na grob krasen venec. Stanko Vraz je rojen v ljutomerskih gorah, v lepih Žerovincih, in je postal navdušen bojevnik ilirskega pokreta med Hrvati in Slovenci ter najslavnejši hrvatski pesnik tiste velike dobe. S ponosom se spominjajo njegovi ožji rojaki še danes slavnega sina svoje ožje domovine in porabili so lepo priliko, da obiščejo njegov grob.

Ganljiva epizoda z zleta.

Ko je v nedeljo starosta poljskih Sokolov izročil častni dar Poljakov Hrvatom in ko se mu je zahvalil podstarosta hrvatske sokolske zveze, pohiteli so hrvatski Sokoli med Poljake dvignili jih na ramena, zložili se v vrste in jih odnesli z vežbališča. Glasba je o tem svirala poljsko himno, a hrvatski Sokoli so zopet prinesli Poljake na vežbališče. Ti poslednji so zapeli svojo himno, sokoli so sneli čepice in v oduševljenju nesli Poljake okolo vsega vežbališča v razstavo. Ko so spustili Poljake z ramen, so se objeli in poljubili vsi in v objemu pevaje odšli v sokolsko zgradbo. Vsakomur so žarele oči od oduševljenja, a mnogokomu so teklo solze radosti. To je bil triumf slovanske solidarnosti in največja prizor vsega zleta in ostane ta dogodek globoko vpisan v srcu vsacega Sokola.

Disciplina poljskih Sokolov.

Ko se je v nedeljo premikal sprevod, je vsem padalo v oči oestro stopanje Poljakov. Niti očesa ni obrnil nikdo v stran. Občinstvo jih je navdušeno pozdravljalo in sipalo cvetje nanje, ali on so stopali kakor gora. Taka je njihova čvrsta disciplina. Ko stopajo v sprevodu, se vedejo kakor da defilirajo, nikdo se ne sme niti makniti. Solze so jim silile v oči od radostnega oduševljenja, ali disciplina jim je zabranjevala, da bi javno dajali izraza svojim čuvstvom.

Ločitev v razstavi.

Kolikor bolj se je bližal čas ločitve, toliko prirčneje in živahneje je postajalo. Pred vsakim paviljonom so se držali govori v vseh slovanskih jezikih: Hrvatom, Hrvatski, Sokolstvu, Slovanstvu, bratski slogi, gospodarstvom, procvitu. Navdušeno občinstvo je v resnici na rokah nosilo svoje goste. Višek entuzijazma pa je bil dosežen, ko je godba

začela svirati hrvatske, slovenske, češke in poljske pesmi in je slednjič zasvirala kolo. V hipu se je vsa razstava spremenila v velikansko plesišče, na katerem se je plesal ta jugoslovanski narodni ples v tolikih dimenzijah, kakor Zagreb še ni videl. Zagrebške krasotice so se oprijele srbskih viteзов, stasitih Čehov in ponosnih Poljakov.

Odhod ljubljanskega župana.

Po lunchu v „Avstrijskem cesarju“ — ki smo ga omenili včeraj — so zagrebški župan dr. Milan Amruš in drugi povabljeni v kočijah spremili ljubljanskega župana na kolodvor. Na kolodvoru sta se dr. Amruš in Ivan Hribar poljubila. Zagrebški župan je s kratkimi besedami nagovoril svojega ljubljanskega tovariša in prijatelja, izročivši mu pozdrav Zagreba belim ljubljani in vsej Sloveniji. Navzoči so spremili župana Hribarja v čakalnico, kjer mu je bil stavljen na razpolago en mestni uradnik, G. Hribar se je zahvalil na prisrčnem vsprejemu a navzoči so zapeli „Naprej zastava slave“ ter se poslovili od milega gosta.

Slovo od Čehov na kolodvoru

je bilo tudi ganljivo prisrčno. Pred odhodom vlaka se je razvila v restavraciji zabava, na kateri je slavni pisec Gjalški nazdravil Čehom. Nekateri navzoči so dvignili praškega župana dr. Greša na ramena, a občinstvo ga je viharno pozdravljalo. Oba župana sta se objela in poljubila. Več odličnih Čehov — med njimi tudi dr. Podlipny — so se odpeljali proti Reki. Te je pozdravil dr. Hoffier, ki je slavil posebno Podlipnega. Govornik je tolmačil slovanske barve: rdeča barva je barva močne sokolske krvi, modra je podoba vedrega in poštenega slovanskega pogleda, a belo je znak dobrotosti in miline. Ali glede te miline naj se nikdo ne vara. Mi znamo biti krotka jagnjeta, ali znamo postati tudi silni levi proti njemu, ki se je dotaknil nas in naših slovanskih svetinj. To bodo silni levi jednorepi in dvorepi. Te dvorepe leve, predstavljatelj slavnege češkega Sokolstva pozdravlja, na čelu jim dr. a Podlipnega in dr. a Schreinerja, voditelja čeških Sokolov.

Dr. Podlipny je odgovoril, da ne more drugače, nego da ljubi vse Slovane ko ga že samo njegovo ime spominja na lipo, na ta simbol vsega Slovanstva. Potem pa se je izvrnil pretresljiv prizor, ob katerem se navzoči niso mogli vzdržati solz: dr. Podlipny je dvignil hčerko in sinka dr. Hoffierja, došla se svojo materjo, pritisnil na svoja prsa ter jima v solzah in poljubovaje ju stavljal na dušo, naj ostaneta zvesta svojemu nerodu!...

Odhod Srbov in Bolgarov.

Občinstvo je navdušeno pozdravljalo Srbe in Bolgare na vsej poti na kolodvor. Srbi iz kraljevine so poleg svoje razvili tudi hrvatsko zastavo. Na peronu so Bolgari in Srbi najprej vsak za-se, a potem skupno pevali hrvatsko himno. Srbi so vsklikali: „Živela sloga!“ Živela sloga med Hrvati in Srbi!“ Členi bolgarskega „Junaka“ in srbskega „Dušana silnega“ so se poljubljali s Sokoli in menjali kape in jih odnesli

domov v spomin. Ko se je začel vlak pomikati, ni bilo vsklikanju ne konca ne kraja.

Štebri Germangtva.

(Dopis iz Koroške.)

(Dalje.)

Ko se je pa zmračilo, zavedli so se se zopet svojih dolžnosti ter liki ponočnim roparjem prežali na — slovenski plen. Več slovenskih gospodov in gospa je bilo, ko so vozili z ljudskega shoda mimo Schusterjeve gostilne ometanih s kamni in peskom in politih z vodo. (Natančnejši podatki na razpolago!) Upravičeno zdaj vprašamo c. k. pošto ravnateljstvo v Gradcu, kaj pravi k temu, da se nahaja c. k. poštni urad v hiši, kjer Slovenec kratkomalo ni več varen življenja?! — Ko smo se po dovršeni zabavi ob kakih 12-ih odpravljali domov, čakali so nas nemčurji na raznih krajih ter nas intrigirali, ker so na kak način hoteli imeti, da bi jih bilo slovensko občinstvo napadlo. Slavna „armada“ pa nas je pričakovala v zasedi in sicer na vrtu nekega nemčurskega čevljarja; načeloval pa jim je baje neki dr. Zguba! Komaj smo se prikazali iz „Narodnega doma“, ko smo začeli besede: Z daj pridejo, vsi naprej napadimo jih! itd. — Že mirnost in dostojnost slovanskega občinstva in pa energični nastop orožništva proti podivjani nemčurski druhal je preprečil morda, da se ni zgodilo kaj hujega. In taki napadi nemčurjev nadaljevali so se celo še v ponedeljek, tako, da se neka rodbina ni niti upala iz „Nar. doma“ domov. Res značilno za nemško kulturo!

Značilno za nastopanje te najete bande je dejstvo, da so prišli pred napadi „reko-gnoscirat“ tik pred „Narodni dom“, kjer so kakor tatovi lazili okrog in gledali skozi okna.

Še bolj značilno pa je dejstvo da je lazila okrog „Narodnega doma“ tudi neka znana nemška gospa (ime je državnemu pravdnistvu na razpolago) da jo je moral, (kakor se govori zdaj po št. Jakobu) celo orožniku zavrniti ter jej pokazati kje je doma. Ženska ki lazi po noči okrog in zasleduje skozi tuja okna, nam upravičeno vzbuja čudne pomisleke in dotična „gospa“ se potem nikakor ne sme čuditi, ako si bo vsa poštena javnost po svojem tolmačila njeno „kvaliteto“ ne glede na to, da se sama ponosno imenuje „eine echte deutsche Frau(!?)“

Cele anale bi napolnil, če bi natanko hotel opisati vse početje in „slavne“ čine podivjanega nemčurstva, tega izmečka človeške družbe. Izjave starih Sentsjakobčanov, da kaj takega se niso doživeli nikdar v svojem življenju nam govorijo dosti.

Da se je pa tak skandal dogodil v št. Jakobu tudi zadnjikrat, za to poskrbeti je dolžnost drž. pravdnistva, kateremu naj navedem v direktivo za zdaj samo nekaj besed neke gospe ki jih je govorila pred napadom v vzpodbudo napadalcem — besed, katerih istinitost so pripravljene dokazati zanesljive priče. Govorila je sledeče:

Bilo je megleno oktobersko jutro tisto soboto, ko se je moral Grabar bti.

Poljanšek je bil zgodaj vstal in je bil že napravljen, ko je Grabar potrkal na vrata.

Grabar je bil izredno dobre volje, pa se je Poljanšek zdel vendar nekoliko nervozen.

„Glej, fant, tak sem danes, kakor da bi moral napisati za slovensko ljudstvo dramo, v kateri ni nobenega norca, ki svoje burke uganja na veselje debelih filistrov in cikajočih barab...“

„Res, to bi bilo dandanes brezplodno delo!“ se je nasmejal Poljanšek prisiljeno.

„No, morda pa se vseeno spravim na kako tako delo... Danes vsaj upam, da bo na svetu eden ali pa dva norca manje... Hahaha!“

(Pride še.)

PODLISTEK.

Na poti k ciljem.

St. Vilinski.

Drugo jutro krog desete sta bila Poljanšek in Grabar na določenem mestu v gozdiču.

„Torej tukaj-le se bova!“ je dejal Grabar, se ozrl po oblakih, ki so se vlekli čez nebo, in na blede vrhove brez, ki so trepetali v vetru.

„Res, pripraven prostorček... Danes je sredo. Torej še dva dni in vse bo v redu... Čakaj, malce moram pa vendar poskusiti, če znam še streljati...“ je dejal z nasmehom in vzel iz žepa mal samokres.

„Vidiš, oni večer sem si želel takega orodja in nisem niti mislil, da ga bom tako kmalu rabil... Gaber mi ga je posodil!“ je dejal in pritrtil z nožem mal popir na drobno deblo.

Potem se je oddaljil kakih deset korakov in ustrelil.

„Ti pa res dobro streljaš!“ se je začudil Poljanšek, ko je pogledal papir, ki je bil skoraj na sredi prestreljen.

„Čakaj, poskušam še od dalje!“ je dejal Grabar in stopil nekaj korakov nazaj.

Ko je ustrelil, je krogla prevrtala papir ob robu.

„Ne znam več, kakor nekaj... Danes popoldne se bo treba še vaditi!“ je dejal Grabar in spravil samokres.

Na poti proti mestu je Grabar pripovedoval, zakaj se dvobojuje.

„Glej, Francelj, pregovor pravi prav, da

stara ljubezen ne zjavi. Iz blata sem jo rešil, tisti večer bi bil rad umrl z njo, ko sem jo prvič zopet videl — saj veš, kak sem bil tisti večer... In rešil sem jo iz blata, resnično sem jo rešil — in paziti sem začel nanjo kakor na najdražje na svetu... In glej, začel se je zopet plaziti krog nje oni oficirček, eden izmed tistih, ki so jo potisnili v blato in jo potem pustili na cesti... Glej, svojo srčno kri bi dal zanj — pa takle steguje zopet prste po njej... Zabrul sem mu v obraz, kar mu je šlo, ir. tako se bova lepo streljala v soboto... Če padem, zbogom svet... Zbogom vse skupaj, žal mi ne bo po ničemer... Ona bo zopet hodila svojo započeto pot brez mene do svojega konca v blatu in na cesti...“

Prišla sta v mesto, iz oblakov je zopet začel padati droben dež in prijatelja sta odšla vsak na svojo stran... — — — — —

Gehen hinein trinkt was Ihr wollt, nehme Prügel und Peitschen oder was Ihr überhaupt findet, passet auf wann die Slovenen vorüber gehen haust sie durch und trachtet dass sie (namreč Slovenen!) unter die Fenster kommen, wo ich sie mit heissen Wasser begiessen werde;

Verratet Mich aber nicht, auch meinem Manne nicht, dass ich Euch dazu angeleitet habe, da sonst ein Spektakel entstehen könnte. — Ako hoče državno pravičnost vršiti svojo dolžnost, naj le dade zaslišati prebivalce v Št. Jakobu v Rožu in pa dijake, ki so bili na shodu. Prič je dovolj, da more oblast konstatirati dejstva in — prijeti osebe. Posebno opozarjamo tudi državno pravičnost, da se je v noči od 26. na 27. avgusta pred Keršičevo hišo v Št. Jakobu streljalo na Slovence. — K temu naj pripomnimo še to, da se je eden bič, ki je one gospe last (po izpovedi nekega nemčurja) konfisciral in je, kakor sploh vsi natančnejši podatki, na razpolago! Upravičeno pričakujemo zdaj od drž. pravičnosti, da nemudoma uvede strogo preiskavo in krivce primerno kaznuje.

Ta slučaj v Št. Jakobu v Rožu nam zopet jasno dokazuje, kako demoralizirajoče vpliva renegatstvo — saj so bili med napadalci v prvi vrsti ljudje, sicer povsem indiferentni, katerih politično naziranje pa je odvisno od večje ali manjše mere „šnopsa“, ki jim ga kupi katerakoli stranka. In taki ljudje so se poklicali zdaj tudi iz daljših krajev.

Ta dogodek naj vendar enkrat odpre oči poštenim Slovincem ter jim služi v direktivo v postopanju proti slovenskim izdajalcem. Naj bi si zabeležili ta novo gibanje toli hvalisane nemške kulture tudi drugi slovenski oz. slovanski listi, kajti ves slovanski svet naj ve, s kakšnimi elementi se ima boriti koroško Slovenstvo!

Korotanski.

Zader mora postati hrvatski!!

Dogodki, ki so se vršili v Zadru v petek dne 30. m. m., iznesli so zopet na površino zadersko vprašanje, ki bi imelo interesirati ne samo dalmatinske in ostale Hrvate, ampak ves jugoslovanski jug. Važnost tega vprašanja se je pokazala v najlepši luči onega večera, ko so po glavnih ulicah Zadra ponosno korakale falange Sokolov. Dogodki sami so poznani in nimajo sami po sebi tolikega pomena, da bi se tu žnjimi podrobnosti bavili. Ali vzroki tem izgreedom in to, kar izhaja iz teh izgredev — to je ono, kar nas interesira v prvi vrsti.

Na samo vest, da cvet hrvatske mladine iz Dalmacije pojde preko Zadra v Zagreb in da se en del hrvatske zaderske mladine prikaže v sokolskem kroju, so se neki italijanski izrodki — kakor posnemamo iz „Narodnega lista“ — tako razburili, da so sklenili, da napadejo Sokole, ne prsa ob prsa, ampak da jih bodo zalili v tmini in da jih izžvejo in izdajniški napadejo kamenjem. In res: to junaštvo so tudi izvršili.

Uveravajo nas, da so se italijanski prvaki bili zavzeli za mir, ali da niso vspeli. Po pravici deducira „Narodni list“: to je znak, ali da nimajo ti prvaki nikakega vpliva, ali da so se samo navidezno zavzeli. V ostalem — in to je za nas najglavneje — italijanska demonstracija ni vspela, Italijani so bili — kakor trdi „Narodni list“ — potolčeni od probujene hrvatske zavesti. Da, zadnje demonstracije so pokazale, da je Zadar le interimno pod laško upravo. Sijajna vseslovanska demonstracija pokazala je, da je laški signorij v tem mestu kmalu odzvonilo, pokazala je, da je zadostno materijala za začetek boja za revindikacijo hrvatskega Zadra, pokazala je slednjič, da ob dobri organizaciji — in to je ravno, kar sedaj manjka zaderskim Hrvatim — revindikacija je vprašanje najbližjega časa. Mesto, ki ima vsebi toliko vitalne moči in narodnega navdušenja, se mora prej ali kasneje povrniti v kolo hrvatskih mest. Z jedne strani dekadentna in degenerirajoča italijanska stranka, od druge strani za življenje zmorna in naravno po velikanskih vsehletnih zadnjih let vspodbujana hrvatska generacija — kdo bi dvomil na izidu?! Nu, poleg tega so te demonstracije pokazale še nekaj, kar je vredno, da posebno naglasimo, pokazale so namreč, da med Italijani in Slovani ne more biti sporazumljenja, dokler traja status quo, to je, dokler Hrvatje ne zavrnejo Italijanov v njihove prirodne meje, dokler jih v občini zaderski, v glavnem mestu hrvatske dežele, ne potisnejo v manjšino, kakoršnja so de fact.

To je pouk iz zaderskih izgredev. Naj si to zabeležijo v album vsi propagatorji hrvatsko-italijanskega zbliženja. Dokler se okolnosti ne spremenijo so vsa tozadevna prizadevanja — fata morgana. Dotični gospodje naj ne nadaljujejo se svojo dosedanje tako, marveč naj poprej ustvarijo potrebne predpogoje, kijih zahteva sama narava. To bo realna politika. Sredstva so nam dana, to nam pričajo sedanjí dogodki. A ne uporabiti ta sredstva, bi pomenjalo tirati politiko a la Don Kišot!

Zadarski Hrvat.

Avstro-Ogrska in Srbija.

Iz Belegrada javljajo dne 5. t. m.: Nasproti poročilu nekega dunajskega lista, da odpošlje srbska vlada na Dunaj noto, izjavljajo na merodajnem mestu, da stori srbska vlada v resnici korake pri dunajski vladi, da pride na podlagi, pravični za obe stranki, do nadaljevanja pogajanj glede trgovinske pogodbe. Ako se ta podlaga ne naide, vzlic temu ne bo povoda, da odstopi ministerstvo Pasić, marveč prične srbska vlada pogajanja z drugimi državami glede sklepa trgovinske pogodbe.

Turčija proti Bolgarski.

Neki dunajski list javlja, da je turški poslanik na Dunaju obiskal našega avstrijskega ministra za vnanje stvari in da je temu poslednjemu predložil dokaze, da Bolgarska nima miroljubnih namenov. Zato da mora Turčija ukreniti potrebne odredbe. Grof Goluchowski pa da je oporekal, češ, da se bolgarska vlada ne misli spuščati v tako nevarno početje. Kaj tacega da si ne bo upala nikdar.

Tudi dunajski list „Die Zeit“ hoče vedeti o vojnih pripravah Turčije, ker ta da hoče biti pripravljena za slučaj konflikta med Turčijo in Bolgarsko. Dne 28. m. m. da so odposlali v Drinopolje 41 vagonov s kanoni in 25 s konji; dne 29. 40 vagonov s kanoni in municijo in 20 vagonov s konji; dne 29. družih 23 vagonov z municijo in 10 s kanoni. Vse to da se pošilja po noči. Slednjič se trdi, da je turški vojni minister odredil mobilizacijo štirih divizij redifov, treh divizij vojnega kora v Solunu in nekoliko divizij kora v Drinopolju. Vse te odredbe se opravičujejo, češ, da hočejo poizkusiti nove Mauserjeve puške in pa konje, nakupljene na Ruskem in na Ogrskem. Zelo razširjeno je pa tudi mnenje, da je to le preteza in da Turčija nekako išče konflikta z Bolgarsko, kakor se sploh opaža, da je ob sedanjem sporu med Bolgarsko in Grško, Turčija dosledno na strani te poslednje.

Dve novi japonski pomorski trdnjavi ob korejski obali.

Londonska „Morning Post“ poroča o zanimivi in važni vesti, da namerava Japonska zgraditi ob korejski obali dve silno močni pomorski trdnjavi, in sicer eno v Port Lazarevu, drugo pa v Čin-haju.

Port Lazarev, na vzhodni obali Koreje ob genzanskem zalivu, ima zelo ugoden strateški položaj in izvrstno luko. Za časa vojne, in izlasti ko so Rusi poskušali spraviti v zvezo portartursko in vladivostoško floto, so ruske ladje ponovno iskale zavetja v Port Lazarevu. Tudi japonskemu admiralu Kamimuri je Port Lazarev pozneje služil kakor baza njegovih operacij.

Še važnejša je pa za Japonsko Čin-haj ob južnem rtu Koreje blizu Mezamfo in sicer direktno nasproti Čužimi, ki je oddaljena le 20 milj.

Omenjeni utrdbi zgradi Japonska na svoj račun.

Dogodki na Ruskem.

Vlada Stolipinova.

Iz Rusije prihajajo manje vznemirljive vesti, kakor da se viharji nasilnega gibanja nekoliko polegajo. Kakor znano, se je ministerski predsednik Stolipin takoj po tisti grozni katastrofi — da si ga je pri tem zadela grozna rodbinska nesreča — vedel za položaj tako mirno in stoječo, da se je čudil svet. Zatrđil je, da bo vlada tudi nadaljevala svojo pot: da bo na eni strani najstrožje postopala proti revolucionarnim življenjem, na drugi strani pa da bo dalje stopala po poti potrebnih reform. Doslej kaže vsaj, da ima Stolipinova vlada res voljo, da uredi vsaj drugi del tega zadržila. Izšlo je od tedaj že nekaj carskih ukazov in vladnih odredb, ki pomenjajo — naj se reče, kar hoče — precejšen korak na reformskem delu. Si-

noči nas je brzopet zopet obvestil o komuni-keju vlade, s katerim ista označa svoj program. Od ene strani da hoče izvajati liberalne reforme, z druge pa poojstriti kazni za revolucionarno gibanje. Odredbe, omejujoče gibanje Židov, bodo deloma odpravljene. Pokrajine dobivajo avtonomno upravo v najširšem smislu te besede. Na Poljskem in v baltičkih provincijah se ustanove zemstva. Policija in drugi javni posli se bodo morali reformirati.

Ustanovitev policijskega ministerstva.

Ministerski predsednik Stolipin je naložil svojemu pomočniku v ministerstvu za notranje stvari Makarovu, naj izdela načrt za ustanovitev policijskega ministerstva, ker je car izrazil željo podrediti policijske stvari posebnemu ministerstvu. Že Trepov je kakor minister notranjih stvari nameraval ustanoviti policijsko ministerstvo, ko je pa odstopil, se ni več mislilo na to.

Drobne politične vesti.

Revolucionarno gibanje v Meksiki. Iz New-Yorka javljajo, da prihajajo iz Meksike poročila, da izbruhne tamkaj v kratkem revolucija. V 40 mestih je revolucija baje organizirana. Ta revolucija je naperjena proti ameriškanskim kapitalistom, ki izkoriščajo deželo in katere podpira meksiški predsednik Diaz.

Ruski konzulati v Mandžuriji. Kakor javljajo iz Petrograda, hoče Rusija namesto dosedanjih agentur ministerstva vnanjih stvari v Mandžuriji ustanoviti v Harbinu, Mukdenu, Kirinu, Zizikaru in Daljnem generalne konzulate in podkonzulat v Kvantsensu.

Djakovski škof. Zaderska „Hrv. Krna“ je zvedela, da pride za škofa v Djakovo nadškof Stadler iz Sarajeva. Nadškof Stadler stavlja pa pogoj, da bodi imenovan njegovim naslednikom v Sarajevu eden izmed treh kandidatov, ki jih on predloži.

Sultanter Bosna in Hercegovina. Iz Belegrada poročajo: Turški poslanik Feti paša je neki bosanski deputaciji, ki jo je vsprejel, izjavil nastopno: Zagotoviti morem, da ne dopusti sultan nikdar, da se Bosna in Hercegovina združite z Avstro-Ogrsko; ničesar pa nima proti temu, da se v teh dveh pokrajinali ustanovi upravna avtonomija.

Velika bitka na Kubi. Neki londonski listi poročajo o veliki bitki, ki se je glasom vesti iz Havane vršila pri Cienfueguesu med ustaši in vladnimi četami. Bitka je trajala baje dva dni. Obe stranki sta imeli velike izgube. Podrobnosti še manjkajo. Vendar so baje vladne čete zasedle važne strateške postojanke.

Načrt o spremembi tiskovnega zakona v Srbiji. Kakor poročajo iz Belegrada, je minister za notranje stvari Protić predložil državnemu svetu zakonski načrt o spremembi tiskovnega zakona. Novi načrt hoče preprečiti, da bi se pravi uredniki skrivali za imenom odgovornega urednika. Novi zakon prepoveduje časnikom n. pr., da ne smejo pisati o dogodkih 11. junija 1903, da ne smejo objavljati tajnih spisov, poročil in aktov ministerskega sveta ter objavljati govore iz skupščine, ako kršijo isti obstoječe zakone.

Domače vesti.

Redki gostje. Vračaje se iz Zagreba, je včeraj mnogo Čehov obiskalo naše mesto, a med njimi tudi znani dr. Jan Podlipny, bivši župan praški in starosta češke sokolske zveze, ter g. Jan Saifert, podžupan praški. Oba odlična gosta spremljal je po mestu g. Jedlowski. Gospoda se nista mogla načuditi lepoti „Narodnega doma“. Bila sta presenečena, ko sta pregledala: našo Čitalnico, gledališče in sokolsko dvorano, v kateri visi diploma, ki jo je naš „Sokol“ dobil v Pragi leta 1891, a podpisana je od istega g. a. dr. a. Podlipnega. Isti je bil župan Zlate Prage od leta 1897 do 1900 ter je za časa svojega županovanja dal odstraniti vse nemške napise praških ulic. Od leta 1889 do 1906 je bil starosta češke sokolske zveze in kakor tak je štirikrat vodil češke Sokole v Pariz, kjer so proslavili Slovanstvo. Leta 1888 je bil dr. Podlipny s svojimi Sokoli na sokolskem slavlju v Ljubljani in tukaj se mu je nudila prva prilika, da je pozdravil tržaške Sokole, ki so bili z velikim navdušenjem vsprejeti od svojih bratov. Dr. Podlipny daroval je g. Jedlowskemu krasnih sokolskih kolekov, ki jih Čehi že sedaj prodajajo v korist vsesokolskega sestanka, ki bo v Pragi leta 1907. Kako lepo

se znajo pač Čehi pripravljati za vsak slučaj. Pričnimo tudi mi danes, da prihodnje leto osvetlimo svoje lice pred Slovanstvom v Pragi, kakor smo je osvetlili sedaj v Zagrebu.

Poročil se je dne 3. t. m. g. Maks Pipan v Kobilaglavi sin tukajšnjega župana, z gospico Regino Abram. — Bilo srečno!

Smrtna kosa. Iz Devina smo prejeli: Danes dne 5. t. m. je umrl v hotelu Ples nagle smrti profesor dvorni svetnik Boltzmann z Dunaja.

Gospod namestnik princ Hohenlohe se je povrnil s svojega dopusta iz je zopet prevzel namestniške posle.

Iz našega današnjega poročila o dogodkih na Reki lahko izpredvidijo cenj. čitatelji, kako neresnično da je bilo poročilo „Koresp. biro“, ki smo je priobčili v včerajšnjem listu.

C. kr. državna gimnazija v Pazinu. Vpisovanje za šolsko leto 1906—1907. se bo vršilo 15., 16. in 17. t. m.

Vsprejemni, ponavljavni in dodatni izpiti se bodo vršili dne 16. in 17. t. m.

Vpisovanje otrok na slovenski ljudski šoli družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu v Trstu se bo vršilo dne 13., 14. in 15. t. m. od 9.—12. ure predpoludne.

Stariši ali njih namestniki naj pridejo z otroci ter prinesejo seboj krstni list, spričevalo cepljenja koz in zdravih oči otrok, a za otroke, došle iz zunanjih šol, še zadnje šolsko izvestje. Vodstvo šole.

Nov zdravnik. Pri sv. Luciji na mostu na Goriškem se je nastanil nov zdravnik g. Izidor Reja.

Belokranjska železnica. Ministerstvo za železnice je dalo grofu Harrachu, dr. Iv. Šustersiču, Franu Šukljeju, dr. Alojziju Homanu, Ivanu Hribarju in Jos. Lenarčiču za eno leto dovoljenje za tehnične predpriprave železnice od postaje Novomesto preko Semiča in Gradaca do Metlike s postransko progo od Gradaca do Črnomlja.

Izlet, ki ga je priredila „Čitalnica“ pri sv. Jakobu v nedeljo 2. t. m. v Šmarje, vspel je najlepše v vsakem obziru. Ob krasnem vremenu odkorakali smo ob 7. uri in pol na kolodvor v Rocol. Prišedše tja so nas dokaj bodli v oči sami laško-nemški napisi. O kakih slovenskih napisih ni tu ne duha ne sluha; da-si je Rocol obljuden po veliki večini od Slovencev in da-si ima ta železnica ravno od nas največ dohodkov. Ko treba deliti pravice, tedaj nas ne poznajo, naš denar jim pa vendar diši. Ni-li to skandal?! Čakaje na peronu, opazili smo, da se iz prostorov bratskega društva „Zvonimir“ v Rocolu vije trobojnica in, da nas vrli „Zvonimirovi“ pozdravljajo mahanjem robcev. Mi smo jim seveda odzdravljali in razvili zastavo, ki smo jo vzeli seboj. To je postaje-načelnika dokaj bodlo v oči. Poslal je dvakrat nekega uslužbenca naj odstranimo zastavo. Mi se seveda nismo udali; temveč je zastava ponosno plapolala do prihoda vlaka. Na postaji Štanjel-Kobdilj smo izstopili ter se v Kobdilju v gostilni pri Mahničju malo okrepčali. Zapeli smo tu na splošno željo en moški zbor. Žal, da nam ni preostajalo več časa. Vozovi so nas čakali in — hajd do cilja. Blizo Šmarij nas je pričakovalo tamošnje bralno-pevsko društvo „Školj“ se zastavo, v katerega imenu nas je g. Jejčić pozdravil v krasnem, jednatem govoru. V imenu Tržačanov zahvalil se je g. predsednik „Čitalnice“ na krasnem vsprejemu. Na to smo se podali z godbo na čelu v vas, kjer je bil obed. Popoludne ob 3. uri pričela je veselica. Vse točke so dobro izpale. Posebno pa je ugajala šaloigra „Rastresenca“ vpriporjena po tamošnjih dijakih. Vsa čast jim! Po vsprejemu pričel je veleanimiran ples; a nam je bilo, žal, treba misliti na odhod. Pozdravili smo se bratsko, želeči si: na skorajšnje videnje! Oddrđali smo zopet na vozovih do kolodvora. Tu nas je vsprejel črni lukamatijski v svoje okrilje, da nas popelje do sinje Adrije bregov. Tako se je izvršil tudi ta izlet v Vipavsko dolino v vsestransko zadovoljnost.

Vipavski Roparski umor v Ljubljani. Minolo soboto so našli blizu novega pokopališča v Ljubljani mrtvo žensko truplo s prerezanim vratom. Sedaj je policija konstatovala, da je umorjena 40 let stara dekla Neža Mlakar in našla je tudi morilca v osebi 23-letnega hlapca Alojzija Župevec, ki je svoj čin pripoznal, istotako tudi, da je po dovršenem činu svoji žrtvi vzel 16 kron.

Tramwayski voz, trčil ob škropilni voz. Tramwayski voz št. 168 je včeraj v

jutro na vogalu ulic Foscolo in Massimo di Azeglio trčil v levo sprednje kolo voza, s katerim škropijo ulice. Temu poslednjemu vozu je bilo vsled udarca zdrobljeno oje, kar se računa 10 kron škode.

Huda suša vlada po Krasu in gornjem Vipavskem. Na Krasu se je pridelalo letos malo sena in prve poljščine. Če bo trajala suša še kaj časa, ne bo druge poljščine prav nič. Turšica je skoraj suha, ajda in repa se pa nista nič razvili. Grozdje kazalo je že od početka malo, suša ga je pa še bolj skrčila. Ostalo je prav drobnino in v plitvi zemlji je začelo veneti. Tudi vode pomanjkuje. V nekaterih občinah jo morajo dovažati več ur daleč. V Dutovlje jo vozijo po železnici. (Po „Prim. Gosp.“)

Velika suša vlada tudi v Furlaniji, kjer trpita izlaski koruza in grozdje.

Suša in letina na Ogrskem. Iz Budimpešte poročajo, da je na Ogrskem velika suša, in da se bo vsled tega pridelalo milijon in pol kvintalov krompirja manj, nego se je računalo. Tudi grozdje trpi vsled velike suše.

Vlom. Predvčerajšnjem okoli 6. ure zvečer je neki tat vlomil v stanovanje gosp. Andreja Goriupa, ki je v hiši št. 19 v ulici Fabio Severo. Tat je izbral priliko, da ravno tedaj ni bilo doma nobenega domačina. Odprl je stanovanje s ponarejenimi ključi. Iz stanovanja je pa ukradel zlato verižico, vredno 68 kron, 2 prstana z demanti, vredna oba skupaj 40 kron, par uhanov s ponarejenimi kamni, vrednih 8 kron, in srebrno žepno uro, vredno 8 kron. Vsega skupaj torej za 124 kron vrednosti.

Kmalu na to so pa prišli tatvini na sled. Dve ženski, stanujoči v isti hiši, sta na to izjavili, da sta videli v hiši nekega tujega človeka, katerega zunanost sta tudi natančno opisali. Redarji, ki so bili takoj obveščeni o tej tatvini, so malo pozneje na podlagi tega opisa v javnem vrtu „Muzio Tommasini“ aretovali 23-letnega mizarja Frana P., ki stanuje v ulici Giuseppe Caprin. Mizar je sicer na policiji odločno trdil, da je nedolžen, a ženski sta v njem spoznali onega človeka, ki sta ga bili videli v hiši, vsled česar je bil vzet na zapisnik in potem pridržan v zaporu. No, včeraj popoldne sta bili zopet zaslišani obe ženski. Na tem zaslišanju je pa ena teh žensk izjavila, da se jej zdi aretovanec nekam bledeji, nego je bil oni, ki ga je videla v hiši. Na podlagi te izjave, in pa na podlagi dejstva, da niso pri njem dobili nijednega ukradenih predmetov (katere je pa od ulice Fabio Severo pa do javnega vrta lahko stokrat skril — Op. ur.), je policija mizarja včeraj popoldne ob 2. uri izpustila na svobodo.

Se en vlom. Poštni oficijal gospod Richard d' Alessandro, stanujoči v hiši št. 33 na Acquedotto, je prijavil predvčerajšnjem na policijo, da so neznani tatovi s ponarejenimi ključi vlomili v shrambo, ki jo ima v podstrešju hiše, in mu tam ukradli 3 volnene odeje ter eno veliko in dve majhni preprogi, v skupni vrednosti 72 kron.

Neznani žepni tat je predvčerajšnjem popoldne na obrežju Carciotti sodnemu slugi Angelu Uršiču ukradel iz žepa novčarko, v kateri je Uršič imel 3 krone drobiža.

Eleganten žepni tat. 36-letni podajač Matej Persico, stanujoči v ulici del Molino a vento št. 66, je pred sinočnjim okoli 7. ure prijavil na policijo sledeči dogodek: Dobro pol ure prej, ko je on šel po trgu della Barriera vecchia, je šel tik njega neki 16 do 17 letni mladenič, elegantno oblečen v črno. On, Matej Persico, ni niti pazil na onega elegantnega mladeniča; a ta mu je neopaženo segel v žep in mu ukradel novčarko, v kateri je imel 22 kron denarja, na kar je elegantni dečko bliskovito pobegnil.

Slabo je začel. Galiano V., ki stanuje v ulici Media, je začel jako zgodaj delati nečast imenu junaka trdnjave Macalé, katero ime so mu dali na krstu. Galianu V. je sedaj komaj 10 let, a je že prijavljen policiji radi tatvine. Prijavil ga je izdelovatelj čopičev Ivan Rosa, ki stanuje v ulici Manzoni št. 22, in sicer zato, ker mu je Galiano ukradel vrč barve, česal za česanje žime in par škarij, vredno vse skupaj 11 kron.

Koledar in vreme. Danes: Regina, devisa in mučenica; Semidrag; Mrena. — Jutri: Rojstvo device Marije; Tolimiri; Nenada. — Temperatura večtaj: ob 2. uri popoldne + 27.5° Celsius. — Vreme včeraj: lepo.

Društvene vesti in zabave. „Delalsko podporno društvo“ naznaja svojim udom, da bo društvo jutri v so-

boto, dne 8. t. m. zaprto in to radi izleta v Tolmin.

Posebni vlak v Tolmin. Opozarjamo, da je le še kakih 100 vozniških listkov na razpolago, ki se utegnejo razprodati še danes. V tem slučaju seveda ne bo več dobiti listkov na kolodvoru pred odhodom. Listke prodaja danes izključno le vratar „Narodnega doma“.

Opozarjamo, da vlak odide ob 4. uri 20 minut.

„Narodna čitalnica“ v Rojanu ponovi na vsestransko željo v nedeljo, dne 9. t. m. v dvorani „Narodnega doma“ pri sv. Ivanu dramatično predstavo „Sin“, rodbinska drama v 4 dejanjih. Po končani predstavi se priredi ples, ki bo trajal do polnoči. Med posamičnimi dejanji in pri plesu svira slavni „Tamburaški zbor“ bralnega društva pri sv. Ivanu. Vstopnina na predstavo 50 stotink, sedeži 20 stot., k plesu moški 60 stot., ženske 40 stot.

Gospodarstvo.

Žrebanje sreček Bodenkredit (II. emisija). Glavni dobitnik 100.000 kron je zadela serija 2906 št. 38; 4000 kron je zadela ser. 2916 št. 36, po 2000 kron ser. 5221 št. 39 in ser. 5963 št. 6.

Brzobjavne vesti.
Nove volitve za moravski deželni zbor.

BRNO 6. C. kr. moravsko namestništvo je razpisalo nove volitve za deželni zbor. Volitve za splošno kurijo se bodo vršile dne 18. novembra, eventualne ožje volitve 18. nov.; za kmetijske občine 20. novembra, ožje volitve 27. nov.; za mesta in trge 29. nov.; ožje volitve 5. dec.; za trgovinsko in obrtno zbornico 6. decembra; za veliko posestvo 7. decembra.

Deževje.
MADRID 6. V madridski pokrajini trajajo še vedno nalivi.

Vojaške vaje v pruski Šleziji.
WILDPARK 6. Nemška cesarska dvojica, princ in princesinja Eitel Friderik, ter princ Viljem in Oskar so danes predpoludne odpotovali na vojaške vaje v Šlezijo.

VRATISLAVA 6. Ob 3. uri in pol popoldne je dospel semkaj nadvojvoda Friderik, ki se udeleži vojaških vaj. Nadvojvoda so na kolodvoru vsprejeli kardinal Kopp, avstro-ogorski konzul in častniki, ki so pridrženi nadvojvodi v službo.

500 vojakov zadela solnčarica.
KOŠTANICA 6. Za časa vojaških vaj 14. armadnega zbora v Hegavu je zadela solnčarica okoli 500 vojakov, dva od teh sta umrla.

Mednarodna razstava konj.

MILAN 6. V navzočnosti ministra za poljedelstvo je bila danes otvorjena mednarodna razstava konj. Razstave se razen Italije udeležujejo tudi Avstro-Ogrska, Anglija, Belgija in Švica.

Španska in Vatikan.

PARIZ 6. Iz San Sebastiana poročajo „Eclair“, da zahteva demokratska stranka, da ostane mesto poslanika pri Vatikanu toliko časa izpraznjeno, dokler papež ne popusti v vprašanju civilnega zakona.

MADRID 6. Vlada je predložila Vatikanu različne diplomate kakor kandidate za mesto poslanika pri Sv. Stolicy, ne da bi bila doslej prejela kak odgovor. Stvar sedaj počiva. Govori se o odstopu sedanjega apostolskega nuncija na Španskem, mons. Riscaldinija. Kakor se govori, pretresuje španska vlada vprašanje, da bi odgovarjala konkordat ne da bi počakala, da se izdela zakon o bogočastnih združitvah.

Shod francoskih škofov.

PARIZ 6. Govori se, da so se škofje na današnji seji posvetovali, kako nabaviti denarna sredstva, ki imajo stopiti na mesto dohodkov, ki so prihajali doslej iz bogočastnega proračuna. Zborovalci so pripoznali, da ni možno, da bi se enako obliko določilo za mesta in deželo ter so v tem oziru vsakemu škofu pustili svobodno roko, da postopa, kakor mu vevajajo okoliščine. Škofje bodo najbrž zaupnim potom priobčili važnejše sklepe svoji duhovščini, ko jih papež potrdi.

Kralj Peter na potovanju.

ZAJČAR 6. Sinoči so se priredili meščani na čast kralju Petru in princesinji Heleni bakljado, pri čemer je Mladinovič v imenu mesta pozdravil kraljeve goste. V svojem govoru je povdarjal velike zasluge nepozabnega Karagjorgja za osvoboditev Srbije, omenil je bratov, ki so se pod tujim žezlom in ki se nadejajo skorajšnje svobode od Srbije. — Konečno je govornik izrazil zadovoljstvo, da je po nastopu na vlado kralja Petra vzpostavljeno v deželi ustavno stanje. — Kralj Peter je odgovoril, da je prišel, da naznani svojim zvestim podanikom, da so v Srbiji minuli časi političnih prognavstev. Politična nestanovitnost v deželi je bila posledica neugodnih parlamentarnih razmer. Na zadnji volitvi za skupščino je dobila vlada potrebno večino ter se zamore sedaj z vsemi močmi posvetiti narodnemu gospodarstvu. Kralj in vlada

računata pri tem na podporo vseh državljanov.

Ruska carica-vdova in angleška kraljica v Kodanju.

KODANJ 6. Semkaj sta danes dospeli ruska carska jahta „Polarnaja Zvezda“ s carico-vdovo in angleška kraljeva jahta „Victoria and Albert“ z angleško kraljico.

Turčija in Bolgarska.

BEROLIN 6. Iz Carigrada poročajo: Vojaški transporti iz Carigrada proti zapadu trajajo dalje. Odposlanih je bilo že 400 konj; a 300 jih še odpošljejo. Iz tovarne za smodnik Makrikeni je zopet odšlo v Drinopolj deset vozov smodnika in patron za pehoto.

Ruska torpedovka v Galacu.

BUKAREŠT 6. V Galac je dospela večeraj ruska torpedovka Gridin. Galaški list „Imainte“ je zvedel od ruskih konzulatskih krogov, da je bila torpedovka odposlana v Galac v zaščito ruskega konzulata. Ako se povodom protigrškega shoda, ki je določen za prihodnjo nedeljo, ponove izgrebi proti ruske-mu konzulatu, v tem slučaju ima poveljnik ladije nalog, da iskrcia mornarje, ki bodo branili ruski konzulat.

R u s i j a.

PETROGRAD 6. Petrogr. brz. agent. poroča: Napovedani vladni komunike obsega splošni program vlade in pravi, da je vlada pripravljena, da na eni strani izvede liberalne reforme, na drugi strani da pa poostri kazenske določbe proti revolucionarnemu počenjanju, ker bodo na vseh krajih, kjer je proglašeno vojno stanje oziroma stanje izrednega varstva, ustanovljena vojna sodišča. Židom se dovoli večja svoboda. Pokrajine dobe najobširnejšo samoupravo, Poljska in baltiške pokrajine pa institucijo zemskih zastopstev. Policija in druge javne naprave bodo prevrejene.

PETROGRAD 6. Poveljnik črnomoške eskadre admiral Skridlov baje odstopi, radi preprirov s Nepljujevom, poveljnikom Sebastopoljske trdnjave.

Trgovina.

Borzna poročila dne 6. septembra.
Tržaška borza.

Napoleoni K 19.07%, —19.10%, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.80 —240.10 Francija K 95.20 —95.35, Italija K 95.20 —95.40 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.25 —117.40, nemški bankovci K —, avstrijska enotna renta K 99. —99.25, ogrska krona renta K 94.50 —94.80, italijanska renta K —, kreditne akcije K 671.50 — 673.50, državne železnice K 676. —678 — Lombardi K (Dalje na četrti strani).

Tujci v hotelu „BALKAN“

Na novo so došli:

Puchleitner, trg., DUNAJ; Blumewitz, oberleutnant, TROPAVA; Krenak, inženier, FRENSTAT; Daniel, potov., DUNAJ; Linz, stavitelj, LVOV; Jiras, pot., PRAGA; pl. Ritter, zas., MARIBOR; Blečić, zdravnik, OLOMOUC; Puma, PRAGA; Leben kurat, LIBURJE; Weiss, potov., PEŠTA; Krucher, potov., DUNAJ; Fuchs, potov., DUNAJ; de Dame DUNAJ; Stecker, zdravnik, BUDEJOVICE; Moschik Knittelfeld, Stein, potov., DUNAJ; Zicherl, trgov., ROJAN; Moskoleczy, PEŠTA; Hadzi, dijak, ZAGREB; Schostal, mehanik, MONAKOVO; Wagner, trg., DUNAJ; Schrey, zaseb., BLEJ; Graf, uradnik, BRNO; Ličan, trg., VIS; Paussek, zdravn., OLO-MUC; Vulič, METKE; Vrbanič, zdravnik, ZAGREB; Bouše, TOLMIN; Hribar, zas., TOLMIN; Černe, zas., TOLMIN; Neumann, inženier, PRAGA.

Slovensko delavsko in obrtniško konsum. in gospodarsko društvo

„JADRAN“

pri sv. Jakobu v Trstu

bo imelo svoj

izredni občni zbor

v soboto, 22. t. m. točno ob 8. uri zvečer.

Udje so naprošeni, da se istega polnoštevilo udeležijo.

ODBOR.

Poslano“).

Podpisani Antonija in Tereza Pulgher izjavljata, da ne moreva nič slabega ANI udovi SANCIN očitati in obžaljujeta zato, če sva v zadnjih časih kaj slabega o njej govorili.

V Šklednju, 6. sept. 1906.

Antonija Pulgher, Tereza Pulgher.

* Za članke pod tem naslovom uredništvo odgovarja le toliko, kolikor mu zakon velewa.

Večja množina mleka

bo za oddati

15. sept. ali 1. okt. 1906

Izvoz blaga iz pristno planinske pokrajine, najboljše kakovosti in uzorne snaznosti. Cena zmerna. — Pojasnila daje Upravišstvo „Edinosti“ v Trstu.

Obrtniško društvo (Nar. dom)

v BARKOVLJAH

razpisuje

službo krčmarja

Pismene ponudbe je doposlati do 15. septembra na odbor.

HOTEL BALKAN

70 sob. elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerne Počakaj & Kogel

HOTEL BALKAN

169.—171.—Lloydove akcije K 738.— 774.25
Srečke Tisa K 331.75—335.75. Kredit K 496.—
do 483.—, Bodenkredit 1880 K 302.— 310.—, Bo-
denkredit 1889 K 302.— 310.—, Turške K 160.50
do 162.50 Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.20	100.20
" " srebru	100.20	100.20
Avstrijska renta v zlatu	117.—	117.—
" " v kronah 3/4	99.35	99.35
Avstr. investicijska renta 3 1/2%	89.10	89.10
Ogrska renta v zlatu 4%	112.40	112.60
" " v kronah 4%	94.65	94.65
" " 3 1/2%	84.40	84.40
Akcije nacionalne banke	1767.—	1766.—
Kreditne akcije	672.10	671.50
London, 10 Letr.	239.90	239.75
160 državnih mark	117.20	117.25
20 mark	23.46	23.47
20 frankov	19.08	19.08
100 ital. lir	95.30	95.25
Cesarski cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francozka renta 97.95,
italijanska renta 102.65, španski exterior 97.20,
akcije otomanske banke 647.—. Menjice na London
251.70.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice
—, Lombardi 178.—, unificirana turška renta 97.70
avstrijska zlatna renta 99.95, ogrska 4% zlatna renta
95.25, Landerbank —, turške srečke 145.50, pa-
riška banka 15.65, italijanske meridionalne akcije
8.12, akcije Rio Tinto 17.79. Nepravilna.

London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 87.15/16
srebro 31 1/2. Lombardi 6 3/4, španska renta 96 1/2, ita-
lijanska renta 101 1/2, tržni diskont 3 1/2, menjice na
Dunaju —, Milana.

Tržna poročila 5. septembra.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 14.16 do
K 14.18, rž za okt. K 12.16 do 12.13, oves za okt.
od K 12.94 do 12.96, kornja za sept. 11.80 do 11.82.

Pšenica: ponudbe in povpraševanje srednje,
tendence mrtva. — Prodaja: 25.000 met. st., za 10
do 15 stot. nižje; druga žita vzdržano. — Vreme:
vroče.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good
average za september 36.—, za december 36.—, za
marec 36 1/2, za maj 36 1/2, stalno. — Kava Rio na-
vadsna loco 38—40 navadsna rečna 41—42 navadsna
čebra 43—44.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za september
19.15, za oktober 18.75, za november 18.35, za
dec. 18.40, za januar 18.40, za februar 19.55. —
Mirno. — Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average
za tekoči mesec 46.55, za december 44.75. Mirno.
New-York. Kava Rio za bodoče dobave:
Stalno, nespremenjeno, za 5 stot. nižje. — Prodaja:
3000 vreč.

London. Sladkor iz repe surov, 4 9/16, Sh.
Mirno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 16.26, za okt.
16.50, za nov.-februar 16.75, za januar-april 16.75
(mirno). — Pšenica za tekoči mesec 21.90, za okt.
22.15, za november-februar 22.25, za januar-april
22.45 (stalno). — Moka za tekoči mesec 29.—, za
okt. 29.65, za november-februar 29.35, za jan.-april
29.40 (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 64 1/2,
za okt. 65 1/2, za november-december 64 1/2, za jan.-
april 66 1/2 (mlačno). — Spirit za tekoči mesec 45 1/2,
za okt. 44 1/2, za januar-april 40 1/2, za maj-avgust
41 1/2, za (mirno). — Sladkor surov 88 1/2 uo nov
23 1/2—24 (stalno), bel za tekoči mesec 26 1/2, za
okt. 26 1/2, za okt.-januar 27 1/2, za januar-april
28 1/2, (konaj stalno), rafiniran 58.—58.50. Vreme:
vroče.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo;
mestotiskane besede se računajo enkrat
več. Najmanjša pristojbina 40 stotink.
Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS“, naj
pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglaš objavljen.
Če ni oseba poznana Upravi lista.
Tarifa je naslednja na čelu „MALI OGLASOV“ in vsakeho
tako preračun, koliko mu je plačati a tem, da prelože besede
Oglase treba nasloviti na „INERATNI ODELEK“, „Edinost“.
Na vprašanja potem pisem bo dalj „INERATNI ODELEK“
informacije edino le, če bo pisnu pristojna znanja za odgovor

Kdor ima na prodaj dvorec, pripraven za sta-
novanje treh rodbin, oziroma s 3
stanovaji, ne velikimi, z vrtom, vodo, po možnosti
plinom, naj pismeno obvesti o podrobnostih pod
„DVOREC 77“, oziroma naj pride osebno v Inerlatni
oddelek Edinosti. — Prednost imajo dvorci v Ko-
loniji, sv. Ivanu, v bližini ulice Giulia, Boschetto,
Rossetti. 999

Hišica (soba in kuhinja) je na prodaj na Opči-
nupi na cesti kraj Trmaja. Kdor hoče
lahko kupi tudi zemljišče kraj hiše. Cena 3000 K.
Naslov pove „Inerlatni oddelek Edinosti“. 1000

Mošnjica obkrožena s srebrom z napisom Irma
se je izgubila, na ključ. Dvajset
kron nagrade prinese na „Inerlatni odd: Edinosti“. 998

Sodi mali in veliki so na prodaj v ulici
Fontane št. 15.

Slovenska blagajničarica veča
italijanske in nemške isče službo v kaki trgovini
vsake stroke. Naslov pove „Inerlatni odd: Edinosti“. 994

Izvrstne vinske stiskalnice, slamožreznice, orala
pumpne itd. prodaja Živici d. r.
Trstu, Trgovinska ulica 2, ter se prijazno priporoča
svojim rojakom. 916

Henr. Škrdla (ulica Raffineria št. 3). Tovarna
sladčič, konfetur in kanditov.
Zmerne cene. Pošiljate na deželo. 361

Pohišstvo svetlo ali temno, se prodaja;
polne sobe in posamezni komadi.
Izbera stolic. Cene, da se ni bati tekmovalja. Ulica
Torrente 34, A. Gullich. 451

Maslo surovo in kuhano z Alp. Za naročbe se
je obrniti ulica Vincenzo Bellini št. 18.
Ivan Subaj. 858

V dekliškem domu v Gorici se vprej-
mejo na stanova-
nje učenke, ki obiskujejo razne šole. Prilika za uče-
nje raznih tujih jezikov, godbe in ročnih del. Dobro
nadzorstvo ob nizki ceni, dobra hrana, lepo prostorno
stanovanje. Natančnejši podatki pri gospej Mariji
Draschler — Gorica, ulica Trigemina 12. (22)

Dijaki se sprejmejo na stanovanje in hrano: v a
zahtevo se tudi poučujejo. Naslov: ulica
Madonna del Mare št. 3, III, nadstr. 997

Stanovanje soba s kuhinjo, vodo in vrtom
se odda takoj v najem, vprašati
je v „Narodni čitalnici“ v Rojani (vila Šubernig).

Mladenec vojašine prost, kateri je izvršil
kmetijsko šolo, isče primerne službe.
Govori slovensko, hrvatsko in italijansko. Naslov
pove „Inerlatni oddelek Edinosti“. 977

Službo isče v hotelu gospodična stara 19
let. Govori slovensko, nemško
in madjarsko. Več pove „Inerlatni odd: Edinosti“.

V trgovino z pecariškim blagom isče službo
trgovski vajenec z dobriimi spr-
čevali v Trstu ali v bližini. Nastopi lahko takoj. Več
se izve pri „Inerlatnam odd: Edinosti“. 986

Spalna soba se odda v najem za eno ali
dve osebi na Greti. Več pove
„Inerlatni oddelek Edinosti“. 989

Zemljišče se prodaja v najlepšem kraju v Ro-
colu. Naslov pove „Inerlatni od-
delek Edinosti“. 981

Na prodaj so dve hiši z velikim vrtom,
blevom, mnogo sadja, v večjem
trgu — na ugodni poziciji — pripraven za vsako
obrt, ali pa za penzioniste — leži ob cesti. Cena K
20.000 — polovica lahko ostane vključena. Sedanje
prihodišče pri ne celej oddaji K 1200. Ponudbe na
„Inerlatni oddelek Edinosti“ pod „Dve hiši“. 955

Učilišče in vzgojevališče za deklice

Temeljit pouk po učnem načrtu za osemrazredne ljudske šole na
Primorskem. Letna plača 450 kron. — Hiša z vrtom, lep in zdrav kraj,
krasen razgled na morje, kopalnica. Sprejemajo se tudi deklice v oskrbo čez dan.
Pouk v slovenskem, nemškem, italijanskem, francoskem in an-
gleškem jeziku; v godbi, glasovir, gosli citre, petje, v ženskih
ročnih delih, v risanju in slikanju.

Šolske sestre

Trst — ulica G. Besenghi št. 6 — Trst.

Prvo primorsko podjetje za
prevažanje pohištva in spedijsko podjetje
RUDOLF EXNER - TRST

Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefona št. 847

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih

patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za „VACUUM-CLEANER“.

ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH

Točna postrežba in nizke cene.

Ustanovljena leta 1867.

Odlikovana

livarna V. Vincenc Osvaldella

ul. Media 28 TRST Telefon 374

Mehanična delalnica.

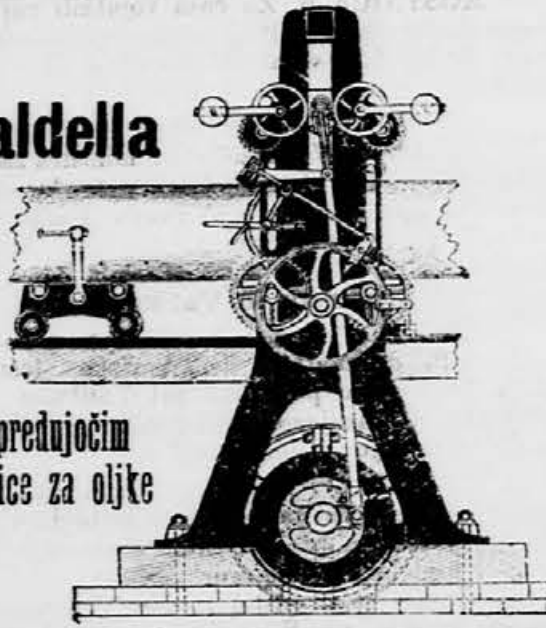
Stroji za obdelovanje lesa. Kmetijski stroji.

Stiskalnice za grozdje,

najnovejšega sestava na množiči se obrat in napredujočim
pritiskom. — Obiralnice za oljke. — Stiskalnice za oljke

z obratom na vijak in vodnim pritiskom.

Vodne stiskalnice. Proračunska zahteve.

Dr. KOLB

bivši asistent poliklinike na Dunaju, naslednik

Dr. A. Mitták, ulica della Zonta št. 7, I. — TRST

Plombovanje zob po najboljših znanstvenih sistemih.

Umetno zobovje z ali brez plate izvršuje z največjo dovrše-
nostjo g. Hans Schmidt, bivši sodrug Dr. A. Mittáka
odlikovan z „Grand Prix“ in zlatimi kolajnami na rastavah
v Rimu, Berlinu in Saint-Luis.

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.

(Avstro-amerikanska proga.) - Fratelli COSULICH.

Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike

mej Trstom in Novim Jorkom.

Hitri in elegantni novi brzoparobrod

Sofia Kohenberg

odpluje dne 9. septembra t. l. v Novi York.

Cene jako nizke.

Potrežba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so
električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.

Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

Mala družina obstoječa iz treh oseb, isče
malo stanovanje z vrtom,
vodo, ako mogoče plin v ulicah Fabio Severo, Ro-
magna, Commerciale, ali v Škorklji blizu mesta. Pod-
pisala bi se pogodba za več let in vzel bi se tudi
stanovanja v podnajem. Ponudbe, pismene ali ustne
prejme „Inerlatni oddelek Edinosti“ pod „Mala
družina“. 888

Mali dvorec v Škorklji je na prodaj. Dvo-
rec ima v pritličju: 1 sobo,
kuhinja, rušnico: v I. nadstropju: 2 sobi in kuhinja;
v II. nadstr. tudi 2 sobi in kuhinja, vse urejeno na
novo, elegantno. Okoli dvorca je zemljišče (vrt z
vodnjakom). Radi preselitve se dvorec prodaja za nizko
ceno. 550

Edvard Cuccagna

Trst, ulica Caserma 10 (ogel ulice Valdirivo)

Zaloga ustrojenih kož

z veliko izbero

son predmetov za čevljarje. son
Cene, da se ni bati konkurence.

Kdor išče službo ali kakoršno-koli zape-
slenje: kdor išče uradnike ali službene osebe:
kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorec:
kdor ima za prodati hiše, polja, dvorec: kdor
želi posojila, vknjižbe itd., prodati ali kupiti
premičnine ali sploh rabljene predmete itd. itd.
naj se posluži MALIH OGLASOV v
„Edinosti“, ki so najcenejši, največ čitani
ni najbolj pripravi v dosego namena.

Električno vpeljavo

izvršuje

Franjo S. Dalsasso

TRST

ulica S. Spiridione št. 6.

EVGEN BUCHETTI

TRST — ulica delle Acque 2

Prodajalnica jestvin, kolonialnega blaga,
dlikates, svežega in suhega sadja.

Novi furlanski salami — Videmski kotečini — Graški
gnjat. — Oveji sir pijemontski — Oveji sir star
iz Karnije — Parmezan I. in II. vrste — Oljke
zelene — Konserve iz pomidorov ital., najbolj vrste.
Na debelo in drobno. Cene brez konkurence.

Carlo Vitez

Trst, Trg S. Carlo 2 — Uhod ul. del Arsenale

AUTORIZOVANA

mehanična delalnica

za inštalacije plina, vodovodov in elek-
trične razsvetljave.

Velika zaloga priprav za žarne luči na plin.

Barvarnica

pralnica in čistilnica na suho
(s parnim strojem)

sa obleko brez razdiranja, blago, pohištvo
preginjala itd., kakor tudi dežnike

TRST — ulica Farneto št. 11 — TRST

Albin Boegan

O priliki plesov se izvrši najhitreje.
Preginjala se lipe po 20 nč. komad.

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase
in v obče kakoršno koli vrsto oglasov sprejema
„Inerlatni oddelek“ v ulici Giorgio Galati št. 18
(Narodni dom) polunadstropje, levo. Urad je
odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop.
Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinost“.

M. GÁL

TRST GORICA

Corso 4 Corso Verdi 45

KIRURGIČNI INSTRUMENTI, ORTOPEDIČNE PRI-
PRAVE, UMETNE ROKE IN NOGE, KILNI PA-
SOVI, ŽIVOTNI IN TREBUŠNI PASOVI, SOSPEN-
ZORI, BERGLIE, ORTOPEDIČNI MODERCI, MO-
DERCI ZA RAVNO DRŽANJE, NARAVNICE, TELO-
VADNE PRIPRAVE, TOPLOMERI ZA MRZLICO.

Cene, da se ni bati tekmovalja.

Velika zaloga koles (bicikljev)

Germania in Nazionale

koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG
pri kolesih in motocikletah potrebnih pritlikin

mehanična delalnica kolesarska šola
GIUSEPPE EGGER

TRST — Piazza della Caserma št. 3.

GLAS.

V bogatej zalogi pohištva

Em. Ehrenfreund

(prej Jesi)

ulica Nuova 24 (pritličje)

daja novo in rabljeno pohištvo po
konkurenčnih cenah v najem.